

Școala Noastră

Cuprinsul:

Actualități:

I. Mango: Invățătorimea Sălăjană și revista „Școala Noastră.” — Tom-Son: Invățătorii și „Școala Noastră.”

Preocupări:

Iuliu Achim: Radiofonia la sate și în școli.

Chestiuni didactice:

Nicolae Pop: Tagorismul. Note.

Pagini de literatură:

Elisabeta Moisa: M. S. Regina Maria și activitatea Sa literară.

Note și Observări:

I. Mango: Monstruoziități de limbă. —
E. A. Dorlini: „Cercurile culturale.”

Diverse:

* Indreptar pentru mamele americane. —
** Instinctul conservării.

Activitate extrașcolară:

Un participant: Cercul cultural „Vașile Lucaciu.” — C. V. Dumbravă: Cercul cultural „Nicolae Bălcescu.”

Stiri:

* Subrezivorii școlari din Ardeal rămași după 1 Ian. 1931 — Desființări de școli — Gradațiile corpului didactic. — Cari spectacole sunt impozabile. — Aviz. — A eșit de sub tipar. — Redacționale. — Monografiile școlare. — Muzica românească la Paris — Noi zăcăminte de gaz metan lângă Tg.-Mureș. — Examenle de definitivat pt. inv. — Permisele pe C. F. R. — Achitarea abonamentului.

Partea oficială:

III Asociația Inv. din Județul Sălaj

ȘCOALA NOASTRĂ

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ.

organ oficial al revizoratului școlar, al comitetului școlar județean și al asociației învățătorilor din județul Sălaj.

Director: Ioan Mango.

Redactor: L. Ghergariu.

Actualități.

Invățătorimea Sălăjană și revista „Școala Noastră“.

Intrigile se brodează mereu în jurul revistei »Școala Noastră«, cu o sânguință vrednică de o cauză mai bună și mai cinstită. Concepute în umbra întunecului, acum încep a eși la lumină cu îndrăsneală. Cei ce le țeș știu ce scop urmăresc; îl cunoaștem și noi, dar nu știe majoritatea învățătorilor. Sub masca unor de-vize frumoase și sclipitoare la aparință, se urmăresc cu totul alte interese decât cele arătate. Mai târziu vor eși ele la iveală în toată goliciunea lor, dar cine vrea să le cunoască mai curând, n'are decât să examineze în lumina adevărului oameni și fapte și se va clarifica pe deplin. Noi ne mărginim numai la indicarea faptului, ca să nu putem fi banuiți, că am încercat să influențăm judecata cetitorilor, ori acuzați, că n'am atras la timp atențiunea lumii dăscalești asupra lui.

Mai recent dl. Simion Oros, în calitate de președinte al Asoc. inv. din Salaj, scrie sub titlul de mai sus în »Gazeta de Duminecă« No. 51-52 un articol, în care afirmă deavalmă neadevăruri peste neadevăruri, unele mai mari decât altele, cu un curaj vrednic de remarcat.

În acel articol referitor la înființarea revistei între altele afirmă următoarele: »După hotărâri luate în mai multe adun. gen. pentru scoaterea unui organ

independent, pe când era să se realizeze în 27 Ianuarie 1924, revizoratul școlar somează pe inițiatorii ideii să absteie de la planul lor, căci cei dela centru au alte intenții. După pertractări îndelungate, în sfârșit în mod arbitrar revizoratul școlar ia revista Gazeta Învățătorilor, înființată înainte, din mâna învățătorimei și o scoate de sub tipar cu titlul ei actual «Școala Noastră» ca organ oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației Inv. din jud. Sălaj, care Asociație prin nici o hotărîre a ei nu a confirmat că această revistă este și a ei ca organ oficial.»

După ce face un aspru rechizitoriu învățătorilor, mai amintește în continuarea articolului de publicarea pedepselor, susținerea autorității învățătorilor. etc. ca propaganda să fie mai simpatcă.

Ca să punem odată capăt agitațiilor demagogice și neadevărurilor debitate în jurul revistei, pe lângă lămuririle date în articolul «În chestiunea revistei» și publicat în numărul precedent, constatăm, că din alineatul citat nimic nu este adevărat. Ideea înființării revistei s'a plămădit la Revizoratul școlar în anul 1920. Revizoratul a realizat și un modest fond spre acest scop de două mii și câteva sute Lei din venitul curat dela petrecerea aranjată cu ocaziunea conferinței oficioase din an. 1921. În toamna anului 1923 Corpul didactic din Șimleu în frunte cu d-l S. Oros, și nu toată învățătorimea, intenționau să scoată o revistă dascălească. Revizoratul școlar i-a invitat împreună cu reprezentanții Corpului didactic din județ la o consfătuire pe ziua de 10 Februarie 1924, unde în cea mai bună armonie s'a hotărît editarea revistei în Zălau, ca organ al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al „Corpului didactic primar din Jud. Sălaj.” De preluarea «Gazetei Învățătorilor», și încă în mod „arbitrar” nici vorbă n'a fost și nici nu putea fi, deoarece aceasta gazetă își sistase apariția de mult, la începutul războiului, iar în urmă cu 2-3 ani d-sa a reeditat-o din nou, câteva luni, după cari iarăș a încetat să apară. Dacă Asociația n'a „confir-

mat" «Școala Noastră» ca organ oficial al ei, nici nu i-a contestat până acum această calitate, de care s'a folosit cu prisosință. În schimb însă cei ce au fost prezenți la consfătuire au decretat-o ca „*revistă a corpului didactic primar din județul Sălaj.*” Pentru dovedirea celor afirmate publicăm mai jos procesul verbal al ședinței, la care a participat și d-l S. Oros și l-a semnat :

Proces verbal dresat în ziua de 10 Februarie 1924, din întrunirea ținută în biroul Revizoratului școlar, în scopul editării unei reviste școlare, sub presiunea lui Ioan Mango, revizor școlar.

Prezenți: Grațian Capătă, Ioan Luca, Pompeiu Tblca, George Matieșian, Nicolae Oșian, profesori la școala normală din Zălau; George Modreanu, Petru Modreanu, Simion Oros, Victor Boțan, Valentin Câmpian, Teodor Ilea, George Șimon, Emil Pocola, Ioan Cioban, Ioan Gozman, Ioan Codreanu învățători; Alex. Pop, Nicolae Nistor, și D. Mărgineanu subrevizori școlari.

Președintele, Ioan Mango, deschizând ședința, salută pe cei prezenți, întruniți în număr atât de frumos; arată necesitatea editării unei reviste școlare, în jurul căreia să se grupeze toate forțele de seamă din județ, care poartă la suflet înaintarea școalei și sunt chemați să lucreze la deșteptarea culturală a poporului. Comunică celor de față, că Revizoratul școlar s'a ocupat de ani de zile cu ideea editării unui organ școlar de publicitate, însă până acum din diferite motive această idee nu s'a putut realiza. Acum însă după ce și învățătorii din plasa Șimleul Silv. au luat inițiativa pentru editarea unei reviste pedagogice în Șimleu, pune la discuție să se hotărească editarea și localitatea unde să apară revista proiectată.

După o discuție serioasă și obiectivă se decide cu unanimitate, că editarea revistei este foarte necesară și având în vedere, că acest organ numai așa își va putea ajunge scopul și servi interesele învățământului din județ, dacă învățătorii, revizoratul școlar și

școala normală vor lucra mână în mână iar pentru realizarea acestei cooperări cea mai potrivită localitate e reședința județului, și așa să se redacteze în Zalău.

Numele revistei va fi „Școala Noastră,” revista revizoratului școlar, a comitetului școlar județan și a corpului didactic primar din județul Sălaj.

Revista «Școala Noastră» va apărea de 2 ori la lună în 1 și 15.

Comitetul de redacție să compune din Revizoratul școlar, Asociațiunea învățătorilor din județ și școala normală prin următorii reprezentanți: Ioan Mango, Nicolae Nistor, Grațian Capătă, Emil Pocola și Simion Oros, alegându-se de primredactor Nicolae Nistor.

Colaboratori: toți cei prezenți la această întrunire, președinții subsecțiilor, iar dintre învățătorii din județ; Vasile Robu, Gavril Câmpeanu, Ioan Mateiu, George Nichita, Dumitru Gozar și Dumitru Ilea, care se vor întreba dacă primesc această sarcină sau nu, pentru a putea fi luați în șirul colaboratorilor.

La apelul lui Ioan Mango toți cei de față se angajază, că vor lucra efectiv pentru prosperarea acestei reviste.

Se însărcinează comitetul de redacție să întocmească programul de muncă și se facă lucrările pregătitoare pentru apariția revistei.

Epuizându-se materialul de discuție, ședința se ridică. D. c. m. s. Revizor școlar: ss. Ioan Mango, președinte; subrevizor școlar: ss. Mărgineanu, secretar. Se verifică: ss. Simion Oros, ss. Pocola.“

Originalul se găsește în biroul Revizoratului școlar și stă la dispoziția celor cari voesc să-l consulte.

Dupăce zădarnic s'a silit să dovedească, că revista s'a născut în condițiuni nelegiuite, dl. Oros mai încearcă să arate tot cu același aparat de dovezi, că nici viața nu i-a fost cinstită. Ca argument aduce publicarea pedepselor. Oamenii serioși însă nu pot accepta argumentul, deoarece este natural ca răspunderea și odiul să cadă asupra acelor, cari au luat dis-

poziția și nu asupra revistei. Dar nu aici este bubă. Acesta este numai un pretext bun de exploatat în interesul scopului, știindu-se bine, că astfel de argumente totdeauna prind.

Nu intenționez justificarea procedurii cu publicarea pedepselor, dar trebuie să clarific interpretarea greșită a unor fapte și împrejurări înrădăcinate prea adânc în sufletul multora. Judecățile aparțin domeniului public și oricum s'ar acoperi tot ajung cândva la cunoștința generală, adeseori în proporți cu mult mai mari și mai eronat, fiindcă lucrurile tănuite atâtă mai tare fantazia, care le dă altă interpretare decât cea adevărată.

Nu publicarea pedepselor este compromițătoare, ci însăși faptă sevârșită. Pedepsa și publicarea ei este o satisfacție dată ordinei jignite, și opiniei publice, care în toate cazurile pretinde aceasta satisfacție, altfel rămâne compromis acela, care fiind în drept a rămas dator cu ea. Să nu creadă nimenea nici aceea, că dacă sătenii n'au știre de pedepsele învățătorului, rămân necunoscute și faptele, săvârșite sub ochii lui și că ele nu compromit. Curat povestea cu struțul când este urmărit. Țăranii urmăresc și văd totul, își fac domol judecata lor, care adeseori izbucnește cu vehemență și alungă pe cei vinovați. Trebuiau oare lăsate lucrurile până când vor ajunge aici?

Pedepsele s'au aplicat motivat și în toate cazurile ca ultimul mijloc de îndreptare, și numai acelor care au fost vinovați, și după ce n'au mai folosit nici indemnurile, nici sfaturile și nici admonierile verbale. Ele n'au căzut asupra celor buni și harnici, cari au fost arătați totdeauna ca exemplu de urmat. Atunci de ce se sesizează cineva pentru cei vinovați? Și este în drept să se sesizeze acela, care dorește îndreptare și progres? Ce însemnează a te pune pe partea celui de vină? Nu cumva s'ar putea aplica proverbul «simili similibi gaudet»? Las să răspundă fiecare cetitor în conștiința sa.

Unul dintre scopurile cu cari s'a scos «Școala

Noastră» a fost și acela de a da învățătorimii sfaturi și îndemnuri și a o incuraja în munca grea. Învățătorimea a fost împărtășită de toate acestea cu belșug. Și dacă totuși n'au folosit tuturor, ce era de făcut? Să fi fost lăsați în pace vinovații, ori să se fi închis școala? Altă alternativă nu era.

Eu cred, că toate acestea nu ne-ar preocupa acum, dacă fiecare ne-am obișnuit ca tot mereu să ne controlăm și stăpânim gândurile și faptele; să analizăm și să dăm interpretare corectă împrejurărilor din jurul nostru; să ne desbrăcăm de prejudeții și preocupări; să cunoaștem lumea, ce ne împrejoară; să ne adâncim tot mai mult în împlinirea cu cinste a datoriei etc. Este auto-educația, care ne-ar face mai cu minți, mai harnici și mai buni.

După aceste, deși nu am nici o cădere, totuși nu pot trece fără a semnală aci ofențele grave, pe cari le aduce d-l S. Oros, Corpului didactic când îl acuză cu *timiditate, lipsă de seriozitate, provocare de discordie și lașitate* pentru simplul motiv, că nu s'a înjosit la rolul de unealtă.

Este inadmisibil, cred, ca președintele unei asociații, să facă astfel de declarații despre aceia, cari l-au ridicat la locul de conducător, deoarece este călcată în picioare demnitatea unei corporațiuni și mândria membrilor ei. Numai inconștiința le poate trece cu vederea. De altfel în aceasta chestiune cuvântul îl are învățătorimea lezată. De ea pepend să reacționeze pentru apărarea onorării sale și atunci să i se spună «la așa cap, așa căciulă».

Revenind asupra chestiunii revistei, ținem să accentuăm și aci că, noi cei din fruntea ei, cari nu facem parte din corpul didactic primar, nu avem nevoie de «Școala Noastră» și nici un alt interes nu ne leagă de ea afară de cel al școalei și învățătorilor. Suntem gata să renunțăm la conducerea ei în momentul când cei în drept vor crede, că nu mai este utilă. Noi n'avem nimic de pierdut. Corpului didactic însă îi atragem atențiunea, în baza experiențelor ce avem și a

modului cum se procedează, să nu se lege în iluzia că va putea susține un «organ propriu» în condițiunile și la nivelul «Școlii Noastre», care multă cinste ne-a adus tuturor. Noi am spus cu sufletul curat ceea ce credem că trebuie să spunem. E rândul Corpului didactic să facă distincțiile cuvenite și să își aleagă pe cont propriu calea, pe care dorește să-o urmeze.

I. Mango.

Invățătorii și „Școala Noastră.”

Întâmplător, am cetit un articol din «Gazeta de Duminecă» (No. 51-52 din Decembrie 1930), publicat de dl. Simeon Oros. Așa cum e scris, articolul n'ar însemna ceva extraordinar, dacă n'ar fi semnat de autor în calitate de președinte al Asoc. Inv. din Sălaj. Cum însă dl. președinte vorbește despre membrii asociației sale, ne par ciudate părerile ce le dă în vileag despre învățători: „neserioși în discuții, timizi, lipsiți de documentări în discuții, etc.

Toate sunt slăbiciuni omenești, nu-i vorbă, dar nu știu să se mai fie pomenit vreodată, ca însuși, alesul unei tagme să-și hulească pe cei în fruntea cărora stă, în felul acesta! Că revista «Școala Noastră» n'ar corespunde scopului dascălesc, rămâne de dovedit. Poate să fie chiar adevărat. Numai că, nu e greu de răspuns când s'ar pune întrebarea: revista sau dl. Oros cu biroul Dsale, au muncit mai mult spre binele învățătorimii sălăjene? Când învățătorii au fost considerați la alegerea Consiliului județean, când corpul did. primar nu-și primește salariul cu lunile, unde e Asociația ce o conduce dl. Oros? Am văzut în «Gazeta de vest» o convocare a Inv. din Bihor, pentru a protesta contra unei nedreptăți: ce era pe cale să lise facă, semnată de către președintele lor. S'a pomenit la noi așa ceva? Afară de executarea ordinelor venite de sus, ce ne poate arăta dl. Oros, că a

săvârșit din proprie inițiativă, pentru învățătorii pe cari îi bârfește în Gazeta de Duminecă? Învățătorii n'au fost serioși în discuțiile dela adunarea din toamnă? Au fost timizi și nedisciplinați? Unde era președintele care face disciplină, însuflețește, pune la punct și dă soluții? Dece n'ai observat, dle Oros, nedisciplina acolo, în ședință, nu în gazetă ca să discreditezi și mai mult dascălimea, care te ține în fruntea ei, tocmai pentru că e cum zici Dta: nu știe ce îi trebuie. Dacă ședința din 15 Nov. a. t. n'a decurs cum trebuia, vina e numai a președintelui, care nu-și înțelege rolul. Dar când acel președinte mai face și morală învățătorilor, prin gazete, nu știm ce să credem. Cunoaștem învățători, cari au trecut prin multe neazuri și suferă și azi. Asociația nu le-a dat niciodată mână de ajutor. Căci d. Oros înțelege a fi președinte al unei asociații, cum e humanitaristul, care iubește omenirea până la sacrificiu, dar dacă un cerșetor îi întinde mâna, nu găsește de «omenesc» să-i dea o coajă de pâine.

Ar putea dl. Oros să ne spună un caz, în care să fie intervenit din cauza că cineva i-a făcut o nedreptate unui învățător? Cu dl. Oros ca președinte, oricare învățător poate să moară, să fie persecutat, jefuit, nedreptățit, căci asociația e asociație numai la taxă, iar de membrii singuratici nu se ocupă precum nu intervine nici în cazurile când se face nedreptate întregii dascălimi sălăjene. În schimb, d. Oros tace la ședințe și ponegrește în gazetă.

Oare dacă dl. Oros ar fi director la «Școala Noastră,» ceea ce cred că urmărește, lucrurile s'ar schimba cu totul? S'ar pune totul pe roate? Până atunci însă vom mai sta de vorbă.

Tom-Son.

Preocupări

Radiofonia la sate și în școli.

(Urmare)

II.

Înainte de-a încerca să fac vre-o sugerare, în legătură cu posibilitățile și modalitățile prin cari s'ar putea realiza o radiofonizare a satelor și a școalelor, cred că este absolut indispensabil să arăt în acest capitol, principiile fundamentale, cari stau la baza oricărei comunicații radiofonice.

Însă a intra în detaliile unei astfel de expuneri, ar însemna o întreprindere cu totul riscată, atâta timp cât nu mi-se admite să depășesc limitele unui articol. Voi fi deci cât se poate de laconic.

În oricare comunicație radiofonică, deosebim trei factori indispensabili și anume: un post de emisie, unul de recepție și mediul care face legătura între două instalații. Să expunem și să examinăm în mod succesiv acești trei factori, a căror existență condiționează orice comunicare la distanță.

1. Postul de emisie, este o adevărată uzină, la a cărei integritate contribuie o imensă infinitate de aparate ca: dinamuri, transformatori, amplificatori, oscilatori, generatori, microfoane, bobine, cabluri, etc.

Din această complexitate de aparate, voi desprinde microfonul, căruia îi revine rolul de-a transforma vibrațiunile acustice cari îi izbesc membrana, în impulsuri electrice corespunzătoare. Dacă în fața microfonului vom întona o oarecare notă muzicală, care are spre exemplu 540 vibrațiuni pe secundă, rezistența sa electrică va varia și ea la rândul său, tot de 540 ori pe secundă. Însă variația rezistenței microfonului, a-

trage după sine varierea intensității curentului ce circulă prin el, tot deatătea ori. Deci microfonul, transformă orice vibrație sonoră ce se produce în fața sa, în impulsuri electrice corespunzătoare ca frecvență și amplitudine

Însă pentru a putea încredința vorba noastră eterului, mai avem încă nevoie de un curent alternativ de înaltă frecvență. Generatorii acestui curent, în posturile de emisie, sunt formați întotdeauna dintr'o lampă montată ca oscilatoare. Această lampă produce în circuitul său de placă, curenți alternativi, a căror frecvență este foarte ridicată. În general ea variază între 150.000 și 30.000.000.

Deci la un post de emisie găsim doi curenți principali: a) un curent continuu ca sens dar variabil ca intensitate, pe care ni-l dă microfonul și b) un curent alternativ de frecvență foarte ridicată, pe care ni-l debitează o lampă oscilatoare — generatoare. Cu ajutorul inducției, curentul care a parcurs microfonul, — și în care se găsește imprimată vorba sau muzica ce avem de transmis, — este suprapus curentului de frecvență înaltă. Acest curent își menține și pe mai departe în mod riguros frecvența, însă amplitudinea alternanțelor sale, își schimbă valoarea lor inițială, adaptând-o pe acea, pe care i-o impune curentul indus de circuitul microfonic.

În această stare, curentul de înaltă frecvență este tradus într'un al treilea organ al postului de emisie. Acest organ este antena. Ea nu este altceva decât un fir metalic, întins și bine izolat, suspendat la o înălțime apreciabilă deasupra solului.

2. Se știe că orice curent alternativ, care circulă printr'un conductor oarecare, dă naștere în jurul său, la fenomene de inducție. Acestea fenomene, sunt cu atât mai pronunțate, cu cât frecvența și intensitatea curentului alternativ, au o valoare mai mare.

Se înțelege că și în antena unui post de emisie, este la rândul său, sursa unor puternice fenomene de inducție. Ea radiază așa numitele unde electro-magnetice. Acestea unde pentru a-se putea propaga, au nevoie de un mediu oarecare. S'a admis în mod ipotetic, că acest mediu ar fi eterul cosmic. (a nu se confunda cu eterul chimic.) Pentru a-ne face o imagine mai concretă despre felul cum se propagă undele electro-magnetice, am putea face o analogie aproape perfectă cu propagarea valurilor unei ape. Numărul ridicăturilor de apă, cari ar trece în decurs de o secundă printr'un punct fix, ar reprezenta frecvența; depărtarea de la o creastă la alta a unui val, ar fi lungimea de undă, iar jumătatea înălțimei sale totale ar reprezenta amplitudinea.

Acestea date se aplică întocmai și undelor electro-magnetice.

Ele se propagă cu o viteză extraordinară. În timp de o secundă înconjoară de 7 și jumătate ori pământul.

Este foarte ușor de înțeles că undele electro-magnetice joacă rolul de vehicul și suport al vorbei sau muzicii ce avem de transmis. Pentru a înțelege acest lucru este suficient să ne amintim faptul că ele au drept sursă antena de emisie, prin care circulă curentul de înaltă frecvență, care este modulat conform vibrațiilor sonore pe cari voim a-le transmite.

3. Undele electrice, în propagarea lor, ajung în atingere cu antenele aparatelor de recepție. Acestea antene având comunicație cu pământul, formează un circuit închis. Pentru aceasta, în ele ia naștere un curent de inducție care este identic ca frecvență și amplitudine cu acela din antena de emisie, diferind de el numai printr'o intensitate slabă, care-l caracterizează.

În felul acesta, avem deci captată emisiunea; însă pentru a-o putea audia, trebuie să o supunem în prealabil, la o întreagă serie de operații. Dintre toate acestea, voi aminti doar detecția și transformarea im-

pulsurilor electrice, în vibrațiuni mecanice, ca fiind indispensabile.

Cetitorii își vor aminti de sigur, că impulsurile electrice de frecvență acustică, au fost suprapuse curentului alternativ de înaltă frecvență. E bine. Acum la recepție trebuie să facem o operație inversă, adică: să desbrăcăm frecvența înaltă de cea joasă sau audibilă cum i-se mai spune, căci numai aceasta din urmă ne este utilă, cealaltă achitându-se de rolul său de vehicul, odată cu ajungerea sa în antenă. Aceasta operație se numește detecție, și se realizează cu ajutorul unei lămpi, montată ca detectoare.

Nici un aparat de recepție, nu poate funcționa fără detecție și această pentru motivul următor: Dacă am lăsa să treacă prin bobinele telefonului, curentul de înaltă frecvență, nedetectat, ci așa cum l-a captat antena, nu am auzi nimic, căci membrana unui telefon, — oricât ar fi ea de fină și sensibilă — n'ar putea vibra de 10.000 ori pe secundă, din cauza inerției sale mecanice; sau chiar dacă aceasta s'ar întâmpla, totuși timpanul nostru ar rămânea neexcitat, căci nici el nu este capabil să perceapă vibrațiile ultra-acustice, adică acelea cari depășesc 10.000. Deci numai frecvențele joase, dela 16—10.000, sunt audibile și pot impresiona urechea și membrana telefonului. Deaceea frecvența joasă sau audibilă, este separat detectată de cea înaltă.

Curentul de joasă frecvență, este trecut prin bobinele unui electro-magnet, a cărui magnetism se intensifică sau se diminuează, proporțional cu variațiile curentului care circulă prin bobine. Variațiile magnetismului, atrag după ele varierea poziției unei membrane. Aceasta membrană urmează cu fidelitate toate impulsurile magnetice pe care le primește, traducându-le în vibrațiuni mecanice întreținute.

Acestea vibrațiuni isbec aerul, care formează mediul prin care ele se propagă până la urechea noastră, care le percepe sub formă de sunete.

(Va urma)

Iuliu Achim.

Chestiuni didactice.

Tagorismul.

NOTE.

În general, lumea are oroare pentru termenii pe cari nu-i aude la ordinea zilei și nu i întrebunțează des.

Ca noțiune titlul acestor note pare cu totul erotic. Și totuși în dosul acestui cuvânt se ascunde un lucru așa de frumos.

Se înțelege sub numele de «tagorism» curentul literar-filozofic, ce a luat naștere odată cu apariția poetului indian Rabindranath Tagore.

Dela început s'ar putea obiecta: ce ne interesează pe noi ca dascăli, apariția unui curent — fie el ori de ce natură — și mai ales apariția unui curent care nu-și are proveniența nici măcar pe pământul acestui continent? Dascălul își are școala lui, de care să-și vadă, fără a se interesa de fenomene ce, la suprafață, n'au nici o legătură cu instrucția.

Nu sunt de părerea aceasta. De ce? Istoria pedagogiei studiind școala din diferite epoce a ajuns la concluzia că aceasta (școala) a suferit anumite transformări în raport direct cu spiritul vremii. E fapt just că ea se supune docilă mentalității timpului ce-l trăește. Ori, caracteristicile sau icoanele unei epoce sunt fără îndoială curențele ce apar în decursul ei sau își anunță apariția pentru un viitor apropiat aducând cu ele o transformare a concepției de viață și a vieții în esență. Deci o reformă și în școală.

Nu va trage nimeni la îndoială faptul că școala

de azi e materialistă chiar prin motivul că se dă o mai mare importanță instrucției în detrimentul educației. Se pretind cunoștințe înainte de toate. Ori cunoștințele se pot utiliza în diferite feluri iar aceasta depinde de educația respectivului Natural, școala a trebuit să-și urmeze epoca.

Omul de azi e materialist în esență. Își impoponează corpul, îl hrănește cu mâncări fine, are confortul care satisface pe cel mai exigent și totuși el nu-i mulțumit.

Mă refer la oamenii cari spre deosebire de oprostita noastră breaslă — nu știu ce este criza. Dece omul «modern» nu-i mulțumit? (Inconjur cuvântul «felic») Pentru că a ajuns jucăria unei concepții eronate. Bătrâna Europă care altădată era centrul spiritual al globului, ține (involuntar) să urmeze legea fatală a decadenței. Aceasta pentru că am uitat că ceace este palpabil nu e totul. Am neglijat spiritul. Credem într'o Pan-Europă întemeiată pe tratate înainte de a exista înțelegerea sufletească dintre popoare. Vrem pretenie cu vecinii dela apus când ei ne ar înghiți într'o lingură de apă. Și credem că la pretenie vom ajunge prin conferințe agricole și tratate comerciale. Înșelăciune. Totul e spiritul. Cine ar cuteza să afirme că această Românie-Mare nu s'a întemeiat pe coeziune sufletească? Nici chiar puterea armată nu a contribuit mai mult la visul ce-l trăim decât sufletul nostru comun de români.

După războiu neamurile au rămas secătuite materialicește iar ca efect și ca o reacțiune idealul a rămas: materia.

Iată că vine acum să ne atragă atenția asupra acestei neglijențe poetul indian Tagore.

Surprinderea europenilor e cu atât mai mare cu cât avertismentul vine tocmai de acolo unde altădată se credea cu nu poate fi nimic »mare», India. — Profeția acestei apariții în timpul hegemoniei europene s'ar fi considerat drept o blamă. Și totuși ea a venit.

Care e crezul acestui curent? «Lumea viitoare

trebuie să fie o lume în care să predomină bogăția de suflet față de orice altă bogăție» zice R. Tagore. Trebuie să o recunoaștem că noi am subordonat totul materiei, ne-am obișnuit să căutăm totul în afară de noi când știm că adevărata satisfacție ne-o procurăm numai prin psihicul nostru. Prin aceasta am pierdut un bun neprețuit: libertatea. Ori cât s'ar spune, noi nu suntem oameni liberi ci improvizăm libertatea. Încercăm să ne sugestionăm că suntem liberi și nu reușim fapt ce ne cauzează torturi. Nu reușim pentru că sufletul îl putem satisface numai cu hrană sufletească. Avem conștiința existenței acestui rău dar nu-l putem înlătura. Lumea de azi e expresia vieții în cătușe. Lumea ce se va forma pe concepțiile lui Tagore va fi cea ideală, mai puțin «spontană» și «superficială» decât pe care o trăim noi. Ea va trăi pentru că va avea la bază un adevăr indestructibil. Această concepție are mulți sorți de izbândă căci presupune o lume cu oameni mai buni decât noi. E indiscutabil că ceace ne lipsește e bunătatea. Suntem răi nu din fire ci din obișnuință. Numai omul care nu urește e mulțumit.

Am convingerea că poetul nostru Vlahuță se simțea poate cel mai fericit când scria poezia «buni-dușmani» pe care o incheie cu admirabilele versuri:

Azi nu s'în stare-a spune o vorbă rea de tine,
Tu mă lovești, eu însă din suflet îți doresc,
Ca răul ce'mi vei face să-ți se'ntoarcă 'n bine
Urește-mă 'naintea câtuși Eu te iubesc.

(Subliniez ultimul vers).

Curentul lui Tagore va face pe om mai spiritual și prin aceasta va schimba însăși viața. Cine a zis «e în puterea omului de a face aici un raiu pământesc» era convins că nu spune utopii (Luther).

Școala va trebui să-și rețină lecția de îndrumare ce rezultă din concepția răspândită de această stea indiană și care concepție își face tot mai mult loc în cele 5 colțuri ale planetei noastre.

Întâiu afectivul și apoi creierul.

Nicolae Pop.

Pagini de literatură

M. S. Regina Maria și activitatea Sa literară.

Una dintre cele mai ilustre femei ale acestei națiuni este cu drept cuvânt M. S. Regina Maria, a cărei ființă și activitate trebuie să fie cunoscută de întreaga făptură românească și în special de noi învățătorii, care avem putință de a înfățișa aceasta frunte încoronată mai bine în masele mari ale poporului, pentru care inima sa a sângerat așa de mult și a cărei iubire de mama este nefermuită, pentru tot ce e suflu românesc și omenesc. .

Binefacerile împărțite cu largă mână de Regina Maria sunt bine cunoscute de toți, în special de cei ce au căzut jertfe vii ale războiului: invalizii, văduvele și orfanii pentru care este o mamă bună, înțelegătoare și o aprigă luptătoare a promovării mijloacelor care să amelioreze soarta acestor nenorociți. În dânsa cu drept cuvânt își găsesc răsunetul bucuriile și suferințele națiunii românești a cărei acte de caritate sunt nenumărate și neprețuite, pe care numai o mână dibace care a trăit permanent în anturajul Reginei, ar putea să ni-le redea în memorii de volume întregi.

Din parte-mi nu voi căuta a înfățișa pe Reginea Maria din punctul de vedere al carității, căci este bine cunoscută în aceasta privință, ci mă voi nizuși a O înfățișa ca pe femeie a literaturii, ca scriitoare, talent și geniu a producțiilor literare, în care direcție cred că e prea puțin cunoscută.

Regina Maria ca spirit literat ne prezintă o voință și o imagine fastuoasă cu un tumult de sensibilitate incarcerată într'o regală liniște, cu o inteligență a unei alese expresivități literare. Regina este una dintre cele mai interesante prezențe în artă, refugiindu-se pe înălțimile reci ale contemplației, spre a ne da un lirism ce are profunsimi de rugă, cu simboluri cuprinzătoare, încrustând sîdeful imaginilor literare, în magia frazei fastuoase cu o blândețe imperială, fiind o complexă și interesantă personalitate sortită să forțeze memoria istoriei așezându-se cu o mândrie dominatoare de autor

a unui capitol din viața unui popor mărturisită prin o regală melancolie literară.

Ceace a inspirat pe M. S. Regina să scrie după mărturisirile Sale au fost singurii Săi copii, cărora le povestea poveștile mamelor sau lucruri din viață, cari o îndemnau să scrie ceace dânsa le povestea, aproape punându-i condeiul în mână. Pe urmă a venit și Carmen Sylva căreia cetinându-i prima sa lucrare „Crinul Vieții” a îndemnat-O să meargă mai departe pe tărâmul literar. Atunci și-a ales din numeroasele genuri literare „poveștile și legendele” cu care începuse și cărora voia să le rămână credincioasă.

Anglia în dorința de a cunoaște pe români i-a cerut Reginei să scrie ceva despre noi și atunci cu gândul de a ne face iubiți și cunoscuți a scris „Țara Mea” ceace avu o strălucită primire în sânul lectorilor englezi.

Indemnată de Dl. profesor Nicolae Iorga a scris „Țara pe care o iubesc” lucrare ce a apărut în mai multe limbi streine.

Pentru legătura deadreptul dela suflet la suflet cu voinicii depe front, ne-a povestit zilele negre depe front, care se lăsară asupra noastră, în „Gândiri și Icoane din Războiu,” în care pe lângă alte multe ne înfățișează tragedia zilelor de refugiu, prin care caută a se amesteca printre oameni mângându-i, vorbindu-le și povestindu-le povesti din țara frumuseții.

Scrișul Reginei îl consideră ca cel mai eficace și real mijloc pentru a se înfige în inimile cetitorilor, pentru care fapt o desgustau vorbele „O regină de ce să scrie ?” „Regina să domnească !” Contrar acestora Regina ia condeiul în mână și scrie pentru a împărtăși și altora din comoara talentului Său, atât de variat și bogat.

Tot în timpul războiului Regina Maria a scris „Visătorul de Vise” și „Regina cea Rea,” în care dă o lectură așa de amuzantă, care te captivează la fiecare moment.

E interesant-a ști cum scrie Regina. Întăiu vede figura sau întâmplarea. În jurul acestei întâmplări se așează apoi povestirea. Când se apucă să scrie nu știe mai mult și se lasă dusă. Cum este însă o fire filozofică, ideia îi vine. Scrie mai departe și moralul a intrat în povestire. Subiectul rămâne cu înfățișarea minunată. Dela poveste și legendă gustul Reginei merge către romanul de atmosferă din a cărui gen

ne dă; „Glasul depe Munte,” apărut prim dată în America, apoi a fost tradus în limba germană.

Romanul „Glasul depe Munte” e mai mult o inspirație al bibliei protestante, pe care Regina a recitit-o de nenumărate ori în timpul tinereții, de aceea în lucrările Sale, „vântul bibliei sună prin pagini,” în care autoarea caută a ne înfățișa conflictul dintre femeie și iubire.

Prima idee pe care se zidește romanul este aceea că iubirea poruncește și nu lasă să i se poruncească. Femeia nu are nici o vină și nici nu i se poate face vreuna, căci i se descoperă într-o zi alta, cu simțirile îndreptate într'alta parte. A doua idee este, că iubirea fără egoism, nu pentru sine și nu pentru simțuri are puteri, pe care cealaltă nu le cunoaște și când vre să le mănuiască îi scapă iubirea și se retrage și arde în cerceul srtimt, sub acoperământ, perdută pentru obște. A treia idee este mai grea și mai ascursă, că D-zeu e prea mare, măsurat cu măsurile noastre omenești și de aceea nici o mirare și nici dreptul la revoltă că își împarte neegal darurile.

Romanul tradus din englezește de D-na Zoe Simson Ghica va apare în editura «Națională» S. Ciornei, dându-se prin aceasta publicului românesc o frumoasă creațiune literară. E de notat că prima Sa lucrare «Crinul Vieții», a fost prelucrat în film, prin care americanii au făcut Reginei o mare surpriză prin trecerea Sa din anul trecut când a vizitat acest continent.

Pentru meritele Sale literare și interesul ce l-l poartă la tot ceace este artă și știință, Universitatea din Cluj în cadrele serbărilor jubilară ca merit și recunoștință, au decernat Reginei titlul de «Doctor Honoris Causa,» cea mai frumoasă distincție ce se poate acorda unui om, pentru servicii neprețuite pe altarul propășirei vieții omenești.

Aceasta este în mic rezumat activitatea literară a Reginei Maria, care în urma creațiunilor Sale literare se ridică peste atmosfera alor multe capete încoronate, cu care alături de istorie se va putea mândri și literatura românească care o va pune alături de scriitorii de seamă ai națiunii, căci Regina a făcut literatură, susținând cu mare dragoste pe toți acei ce au dovedit a fi literați urmărind cu «frumoșii, Săi ochi albaștri,» patruzeci de ani seninul literar al plaiurilor noastre.

Ghirolt, la 28 Decemvrie 1930.

Elisabeta Moisa
inv.

Note și Observări.

Monstruoziță de limbă.

Mai dăunăzi ceteam în «Gazeta de Vest,» că dna *Elisabeta Szöke*, învățătoare la școala primară de stat Nr. 2 din Oradea, a pus elevilor în limba română, cu ocaziunea unei inspecții, următoarele întrebări: „Cine ști spune mie o frază? Când ara boi? Cum au domnit fanarioși? Ce a fost cea mai mare fapt a lui Mihai Muntenia? Mihai a fost uciso câmpia lângă Turda. Care sunt țările în vecinul România?” Întrebările de mai sus dovedesc autentic, că în 12 ani n'a învățat românește. Veți întreba, că pentruce? Vă răspundem că n'a avut timp, deoarece vacanțele le petrece împreună cu *alte colege* în vilegiatură prin Ungaria și acolo nu se vorbește românește. Este de neînțeles că în timpul când biata noastră țară se zvârcolește într'o grea criză financiară și economică, funcționarii ei își cheltuesc banii în străinătate.

Cazul este cea mai grăitoare dovadă de neloialitate și de modul cum înțelege să-și facă datoria față de limba statului un funcționar de stat din minoritatea, care veșnic ne bârfește și sesisează «Liga Națiunilor» cu tot felul de plângeri neîntemiate și tendențioase la adresa țării noastre, atât de ospitalieră și iertătoare.

Faptul acesta poate servi de învățătură pentru mulți învățători minoritari, cari se găsesc în aceeași situație, ca să nu li se aplice Regulamentul, și nu mai puțin și pentru acei Români, cari cultivă cu atâta predilecție alte limbi.

Credem, că ar trebui, ca cei în drept să facă ordine până când mai este timp. Nu pentru altceva, dar prea ne facem de răs cu toleranța noastră nelimitată, de care se fac atâtea abuzuri, și ca să nu ne trezim într'o bună zi, că ni se cere să nu mai vorbim nici noi românește.

I. Mango.

„Cercurile culturale“

Suntem în depință desfășurare a programelor cercurilor culturale.

Nu contestăm folosul ce-l aduc, căci aduc un folos real, corespunzător nevoilor vieții.

Nici nu condamnăm — Doamne ferește, — ținerea lor, precum nici nu punem la îndoială buna credință a celor ce le formează.

Suntem pentru o cât mai intensă mișcare culturală, pentru că e lucru știut, că mare parte din viitorul acestui popor, stă în cultura lui de mâine.

Ceeace nu înseamnă însă că putem aproba orice. Pentru a fi mai înțeles voi releva un caz întâmplat recent la un cerc cultural, ținut în una din comunele acestui județ.

Un bun învățător, nu vreau ca prin aceasta să-i știrbesc autoritatea de care se bucură în sânul membrilor corp. did. cari formează acel cerc, aduc cazul acesta numai cu buna intenție de a servi ca exemplu, pentru că nu-i exclus de-a nu li-se întâmpla și altora, avea să conferențieze despre «Situația grea a timpurilor de azi și modul ei de îndreptare» în care spunea pe larg și documentat de nevoile cari bântuie azi omenirea.

Amintind între altele și despre dumpingul rusesc și pentru a face o icoană cât mai vie a stărilor din Rusia oratorul se extinde și asupra felului de traiu, spunându-l că «nu sunt stăpâni pe nimic etc, etc» relatând cum locuitorii Rusiei primesc dela stat «bonuri» cu cari se pot prezenta ori unde, — și primesc marfa de care au nevoie!

Dar un om la auzul acestora, spune: Da! da! este bine acolo pentru oamenii săraci.» Nu insistăm asupra impresiilor ce le-or fi avut oamenii, cari au participat la adunarea cercului.

Însă așa ca normă generală, ar fi bine să nu se amintească unele chestiuni, — cari trebuie să rămână moarte, în subconștientul fiecăruia, căci aderenți ai stărilor din Rusia sunt destui.

Politica deasemeni să nu ne preocupe. Aceste sunt chestiuni de cari ar fi bine să-ne debarasăm fără a-le pune pe tapet.

Cercurile culturale au și ele un rost și acest rost angajează cu sine mai multe considerente.

— Însă nu trebuie să fim confuzi. —

Avem nevoie de-o mișcare culturală serioasă căci suntem la o etapă când orice greșală poate să strice o strădanie de ani.

E. A. Dortini.

Diverse.

Indreptar pentru mamele americane

O revistă din America dă mamelor americane următoarele sfaturi care însă pot fi de folos și celor europene :

Dă copilului tău răgaz să nu se mai gândească la ocupația lui momentană și fii sigură că atunci te va asculta. Când dai un ordin dă-l în mod clar și precis.

Spune ce scopuri urmărești și dă copilului a înțelege în mod lămurit dacă poruncești un lucru, dacă îl ceri sau dacă faci numai o simplă declarație.

Să crezi în ceace spui. Să nu dai ordine decât atunci, când ești sigur că la nevoie poți obține executarea lor și cu mijloace drastice.

Caută să vorbești copilului tău în clipa cea mai oportună și explică-i atunci că e dator să-ți dea ascultare și supunere. Nu căuta să mituești copilul tău. Nu-l amenința și nu-i inspira teamă. Să nu discuți cu copilul tău, dar să nu fi nici stăpânul inabordabil turnând sare pe rană. Nu vorbi cu alții despre lipsa de supunere a copilului tău, când acesta e de față. Nu fii și tu copil în primul rând.

Nu uita că zăpăcești copilul dându-i ordine inutile sau pripite, pe care trebuie să le schimbi în urmă. Fii consecventă. Nu opri copilul dela un lucru pe care altă dată îl îngădui. Și nu-i face reproșuri pentru întâmplări în care copilul nu are nici o vină.

Instinctul conservării.

Un explorator al pădurilor africane povestește că a capturat o maimuță care purta semnele unei operații chirurgicale. Cazul de altfel nu e unic; de nenumărate ori vânătorii au constatat că gorilele și cimpanzeii știu să-și dea îngrijiri medicale foarte judicioase.

În regiunea lacului Kiva un explorator german a rănit grav cu un glonte în abdomen o gorilă care totuși a mai avut puterea să sară în mijlocul unor tufișuri și să se facă nevăzută.

A doua zi însă exploratorul i-a dat de urmă și captivând-o a observat că maimuța își pusese deasupra răni un fel de pansament făcut din foi uscate care oprise hemoragia.

Elefanții sunt deasemenea experți în arta de a-și îngriji rănilor. Unul dintre ei capturat în Africa mai purta încă rămășițele unui plasture sub care se observa o rană cicatrizată. Tot astfel un tigră vânat în centrul Asiei avea la piciorul drept un bandaj minușios care înlăturat a lăsat să vadă urmele unei fracturi.

Instinctul conservării dezvoltă inteligența și ingeniositatea tuturor vietăților.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Când facem binele, suntem de obicei reci, leneși, lăsători și mai ales ne temem să nu facem prea bine. Dar cu operele răutății și ale nedreptății merge cu totul altfel. Ele se fac cu o îndrăzneală mână de maestru căci sunt insuflate de spiritul pasiunilor furtunoase care ne ia toată energia, oricât l'am apăsa și urmări.

BURKE.

Putem căuta pe Dumnezeu cu mintea dar nu-l vom găsi niciodată decât cu ajutorul inimii.

EÖTVÖS.

Când ești pe drum spre fapte mari, nu trebuie să te împiedeci de lucruri mărunte.

HEBEL.

Activitate extrașcolară

Cercul cultural „Vasile Lucaciu.”

În ziua de 21 Dec. 1930 cercul cultural «Vasile Lucaciu» și-a ținut în cadrele unei splendide serbări cu caracter cultural și național a treia sa ședință, la școala națională C. F. R. din gara Ghilvaci.

Ședința cercului s'a început fix la ora 3 d. m. în prezența alor 17 învățători din cerc și a unui public numeros și select în majoritate funcționari C. F. R.

Cuvântul de deschidere l-a ținut Dl. Aug. Pop inv. dir. preș. cerc. care prin cuvinte bine măestrite, face cunoscut publicului prezent, însemnătatea întrunirilor învățătorești.

Urmează apoi desfășurarea unui program select întocmit cu mare gust artistic de inv. local Șt. Hager, executat cu elevii școlii primare, îmbrăcați toți în frumoase costume naționale. Două puncte; dansuri naționale «Călușerul» și «Hora» au stârnit admirația tuturor învățătorilor și mulțumirea cu deosebire a părinților, a căror ochi licăreau în lacrimi și zâmbete de bucurie, văzând vioiciunea și îndemânarea cu care odraslele lor incredințate școlii și-au executat într'un mod splendid rolurile ce le erau date.

Un deosebit răsunet a stârnit în inimile întregii asistențe frumoasa și documentata conf. pop. «Educația copilului în familie în împrejurările actuale» ținută de Dl. Alexandru Sabou inv. dir. în Sănmiclăuș, care prin frazele sale pătrunzătoare și captivante, arată prin exemple concrete educația ce de prezent se face copilului și aceia care ar fi de dorit să se facă în familie, căci de educație depinde fericirea sau miseria morală materială a societății omenеști în general.

După cuvântul de închiere al președintelui oaspeții au plecat acasă mulțumiți în inimă și suflet, de ceace au văzut și auzit.

După o mică pauză a început ședința intimă a corpului didactic, pe lângă următorul program :

1. «Pisica.» Lecție practică din Șt. nat. ținută la cl. II. de inv. local în predarea căreia a dat dovadă de o iscusință și dibăcie de bun propunător, având ca mijloc de intuiție animalul, împărtășind copiilor cunoștințe prin toate simțurile, conform cerințelor principiilor școlii active.

2. «Intuiția ca bază a tuturor obiectelor de învățământ»

conferință didactică lucrată și cetită de I. Gabriel inv. in Mof-tinul Mare in care conferențiarul s'a nizuít a ne da o bună lucrare ceace a dovedit o muncă conștie depusă pentru reu-șita sa.

Critica ambelor puncte a fost făcută prin conlucrarea tu-turor membrilor.

După ședința intimă membrii au fost invitați la masă comună aranjată de familia inv. local după care ne-am des-părțit urându-ne sărbători și an nou fericit.

Am plecat cu toții convinși că la școala primară națio-nală C. F. R. din gara Ghilvaci inv. local Șt. Hager pune o muncă asiduă și dezinteresată atât in școală cât și afară de școală pentru deșteptarea simțului național și a dragostei de tot ceace e graiu și obicei romănesc.

27 Decemvrie 1930.

Un participant.

Cercul cultural „Nicolae Bălcescu“

BCU Cluj / Central Univers in comuna CUCEU.

Când apuc condeiuł, ca să depun pe hârtie in câteva șire munca celor mici, mă cutremur și mă gândesc la cei ma-ri și la nedreptățile de azi. Mă gândesc cât de puțin știu ei să răsplătească pe cei ce într'adevăr muncesc și pe acei cari ar vrea să muncească cu dragoste apostolească și n'au unde.

Invățătorii au fost și vor fi acei, cari țin neadormită conștiința națională, in sufletele sătenilor Ei sunt lumina și mângâierea sufletească a micilor vlăstare și a poporului.

Mă simțesc fericit când mă gândesc la generațiile de azi, scoase din infunecime și îndrumate spre cultură, spre ro-adele bine cuvântate ale ei.

Aceasta se datorește învățătorimei, a cercurilor culturale învățătoarești, cercuri cari au scopul de a ridica massele, ca poporul Român să se poată înșira in rândul popoarelor culte și pentru ca învățătorii să-și înmulțească și împropeteze бага-juł de cunoștințe, individuale și profesionale.

Dar o parte din învățătorii, nici azi nu înțeleg pe deplin rostul cercurilor culturale, observând numărul mărișor a ace-lor cari nu s'au prezeniat la cerc. Dar toțuși cercurile cultu-rale înaintează cu pași repezi, pentru ajungerea scopului pent-ru care s'ar instituit.

In ziua de 7 Decemvrie a. c. a fost o adevărată sărbă-toare pentru poporul din comuna condusa de Dl. Vasile Puș-cașiu inv. dir. și neobosita D-șoară Valeria Lazar inv.

În dimineața zilei, după sosirea învățătorilor Dl. Dumitru Ilea președintele cercului cultural declară ședința deschisă, rugând pe Dl. V. Pușcașiu să citească conferința intimă (didactică) «Primele săptămâni cu cl. I. în școala primară.»

Această conferință a fost luată de conferențiar cu atâta diligență, conștiințiozitate încât a servit tuturor spre perfecționare și îndrumare în cariera dascălească.

Dșoara Valeria Lazar inv. din loc, a ținut lecția practică cu cl. I., având subiectul o poveste morală «Ionel și Marioara.» A ținut o lecție care poate rămânea model pentru toți, ținută după treptele psihologice cerute și totodată respectând principiile școlii active. Din această lecție s'a văzut dragostea pe care Dșoara o are pentru educația morală a tinerelor vârstare ce-i sunt încredințate.

La conferința didactică și lecția practică, au asistat; corpul didactic prezent a cercului cultural, onorându-i cu prezența: Dșoara Rozalia Lazar inv. Șoimuș, Dl. A. Creju inv. Hereclan și un dascăl printre dascăli, dornici pentru a vedea activitatea din acest cerc.

După terminarea conferinței și a lecției s'a început critica, dându-se noi îndrumări pentru facerea unei critice obiective, nefiind ce se critica din cele predate. Apoi corpul didactic a plecat pentru ascultarea serviciului divin.

După terminarea serviciului divin, poporul s'a adunat în număr mare la școală, desfășurându-se programul. Dl. Valer Oșian inv. Jibou, a vorbit despre «Școală și carte.» Dl. Ilie Avram dir. inv. Poptelec a vorbit despre «Muncă, economie păstrare și cruțare,» dând sfaturi poporului cum să-și cultive pământul, îndemnând pe românele noastre să facă costumul național. Sub conducerea D-șoarei V. Lazar s'au executat corurile: Biruitorii, Toamna, Hora ostașilor etc. toate pe două voci, de copiii școlii primare. S'au dansat jocuri naționale; toate au fost bine predate.

După terminarea programului, Dl. Dumitru Ilea președintele cerc. cultural, mulțumește poporului, prezent în așa frumos număr, mulțumind conducătorilor, cari știu să-l îndrumeze spre lumină.

Toți cei prezenți au plecat adânc mulțumiți, de felul cum și-au răspândit acești luminători ai satelor în jurul lor lumina.

O parte din corpul didactic a luat masă comună.

Cu toți mulțumiți sufletește se despart, plecând fiecare la postul său, cu o mare dragoste de muncă și cu noi puteri sufletești.

Cuceu — Sălaj.

C. V. Dumbravă.

ȘTIRI.

— **Subrevizorii școlari** din Ardeal rămași după 1 Ianuarie 1931. Zilele acestea a sosit la Cluj adresa Ministerului Instrucțiunii, privitoare la desființarea posturilor de subrevizori școlari și de control din cadrele învățământului primar al Directoratului din Ardeal. Prin bugetul pe exercițiul anului 1931 reducându-se numărul subrevizorilor școlari, pe data de 1 Ianuarie 1931 au fost rechemăși la catedră peste o sută de subrevizori, în întreg directoratul ardelean, rămânând pe județe următorii subrevizori școlari și de control: Județul Alba: Victor Maca și Vasile Zdrenghia; județul Brașov: Micuda Vasile și Pascu Ioan; județul Ciuc: A. J. Gal; județul Cluj: Pora Andreei, Aurel Tămășan și Ilieșiu Alex.; județul Făgăraș: Augustin Șandru și Gruia Novac; județul Hunedoara: Alexe David, Câmpeanu Ion și Axente Popovici; județul Maramureș: Utan Teodor și Marchiș Victor; județul Târnăva Mare: Borcoman Gheorghe și Eugen Schlagter; județul Turda: Roșca Vașile și Iuliu Coroiu; ju-

dețul Mureș: Runcu Ioan și G. Șuteu; județul Năsăud: Eduard Ghencinschi și Maxim Buia; județul Odorhei: Seiler Bela, Nistor Ioan și Ion Vintilă; județul Sălaj: Creșpoi Augustin și Dobocan Gregoriu; județul Sătmăre: Dumitru Mureșan și Ioan Zinveliu; județul Sibiu: Bembea Nicolae și Pop Matei; județul Someș: Ciupea Ioan, Iosif Chioreanu și Grigore Mălinaș, și județul Târnăva mică: Beian Ilarie și Pompei Demian.

Tot zilele acestea a sosit la directorat și o altă dispoziție a ministerului, prin care s'au desființat pe fiecare județ câte trei posturi de învățători.

— **Desființări de școli.** Cu ziua de 1 Ianuarie a. c. s'au mai desființat următoarele școli: 4 licee, 19 gimnazii, 5 seminarii teologice, 21 școli comerciale elementare și sup., 5 școli de menaj, 13 școli de meserii și 1 școală profesională

— **Gradațiile corpului didactic.** Comisia pentru acordarea gradațiilor militare din ministerul instrucțiunii publice și al cultelor, trebuind să-și

încheie lucrările, face cunoscut membrilor corpului didactic, cari au dreptul la gradația militară și nu li s'a recunoscut până în prezent, să înainteze de urgență, cererile însoțite de acte.

Actele necesare sunt:

a) Pentru cei cari au dreptul conform decretului lege No. 4115 din 1919: o dovadă că, la începutul campaniei 1916—1918 erau titulari în învățământ și alți din care să rezulte că au fost mobilizați pe tot timpul campaniei 1916—1918, la o unitate ce depinde de armata de operațiuni sau etape.

b) Pentru învățătorii, cari au dreptul la gradația militară, conform legii din 25 Mai 1929, se cer următoarele acte:

1. Diploma de capacitate sau în lipsă un certificat dela școala la care a absolvit;

2. certificat dela revizorat cu arătarea datei numirii în învățământ (cei cari au trecut înainte de 25 Mai 1929 în vâjământul profesional, secundar sau superior, nu au dreptul la această gradație);

3. dovada că în timpul campaniei 1916—1918 au fost mobilizați la o unitate depinzând de Armata de operație sau etape.

Actele se vor înainta Co-

misiei de pe lângă contenciosul acestui Minister.

— **Cari spectacole sunt impozabile.** Conform art. 45 din Legea pentru așezarea și administrarea impozitului asupra spectacolelor publice, publicată în Monitorul oficial No. 77 din 28 Martie 1929, toți acei cari aranjează spectacole de orice natură, sunt obligați a înștiința autoritatea financiară cu cel puțin o zi înainte de a se ține spectacolul.

Sub spectacole impozabile se înțeleg: toate producțiunile teatrale, concerte muzicale sau vocale, conferințe și șezători publice cu program, producțiuni radio-electrice în localuri publice, cinema, reprezentațiuni de artă, coreografică clasică, reprezentațiuni de varietăți, cafe-concert, balet, circ, marionete, figuri de umbră și lumină, producțiunile orchestrelor sau bandelor de lăutari în localuri publice, dans, școli de dans, baluri publice, serate și ciaiuri dansante de ori ce fel, concursuri hipice, canoage, patinaj, bazare, expozițiuni, orice producțiuni sportive, distracțiuni populare, întreprinderi mechenice, rarități, colecțiuni diferite, jocuri de zaruri, ședințe de hipnotism, prestidigații și orice fel de pro-

ducții mecanice, sau fizice, cari se bazează pe dibăcie și urmăresc un scop distractiv.

Se vor anunța aceste spectacole indiferent dacă se încasează preț de intrare, sau nu.

În contra tuturor acelor cari se vor sustrage dela aceste obligațiuni, se vor dresa acte de contravenție și vor fi supuși amenziilor prevăzute de lege. I. Băteală, adm. financiar.

— **Aviz.** A apărut în Biblioteca Învățătorului, de E. Pocola, care vă este desigur cunoscută, în seria cuvântărilor No. 5. „Dascălu.” Biblioteca fiecărui învățător, nu se poate lipsi de aceasta broșură, cu tălmăcirea caldă, entuziastă a vieții dascălului român, din vremuri de grea încercare a neamului nostru. Dorim ca broșura „Dascălu” să aibă un număr cât mai mare de abonați: Prețul de lei: 20, e destinat, fondului „Căminului inv. Sălăjenii” și este a se trimite autorului.

— **A eșit de sub tipar** volumul de poezii „Poemele iubirii” de Gh. Popovici, distinsul colaborator al revistei noastre. Volumul cuprinde 54 poezii. Se poate comanda la autor și poate și la redacția revistei. Prețul 30 lei.

— **Redacționale.** Comitetul de redacție al revistei este invitat pe ziua de 25 Ianuarie a. c. ora 10 a. m. în biroul Revizoratului școlar, la ședință, pentru desbaterea mai multor chestiuni importante, privitoare la revistă. Rugăm pe d-nii membrii să participe în număr complet.

— **Monografiile școlare.** Suntem din nou siliți să ne ocupăm cu ele la acest loc, deoarece pe lângă toate nizuințele, ce depunem de 3 ani, încă n'am primit monografia școalelor din *Bodia, Carci, Plopiș, Răstoilul mare, Romita, Sanislău, Săliște, Stremț, Valea lui Mihai și Zălau.*

Rugăm din nou și ultima dată pe d-nii directori să ni le expedieze în cel mai scurt timp, ca să nu fim puși în situația neplăcută de a ne folosi de alte mijloace la întocmirea lor, în detrimentul buneii reputații ai actualilor conducători școlari

În urmă rugăm direcțiunile școlare să introducă cronică la fiecare școală și să o conducă punctuos, amăsurat instrucțiunilor.

— **Muzica românească la Paris.** La concertul executat La Padeloup din Paris, sub comandarea maestrului René

Baton s'a executat în preajma sărbătorilor Rapsodia Română No. 1 a compozitorului român Stan Golestan dedicată M. S. Regelui Carol II. A avut un succes desăvârșit. La 20 Ianuarie va avea loc la „Cercul Muzical” din amfiteatrul Richelieu al treilea curs asupra muzicii românești, cu melodii de George Enescu, Adricu, Alexandrescu, Enacovici și Iuvara. Acest festival se va bucura de înalțul patronaj al M. S. Regelui Carol II.

— **Nouii zăcăminte de gaz metan lângă Tg.-Mureș.** În apropiere de Târgu-Mureș s'a dat peste noui surse de gaz metan. Nouile zăcăminte de gaz metan, sunt deosebită însemnătate pentru viața economică a orașului Tg.-Mureș și întreaga regiune.

— **Examenle de definitivat pentru învățători,** se vor ține, conform regulamentului, la 15 Martie crt. Învățătorii în drept vor înainta cererile la Revizoratul școlar cel mult până la 25 Ianuarie crt. Cererile intrate după termen și fără datele cerute prin ordin se vor refuza și cei neglijenți

se vor considera ca fiind respinși. Mutarea la alte comisiuni, decât cele fixate pentru județele respective, nu se admite. Asemenea amânări nu se admit decât în caz de boală legal motivată.

— **Permisele pe C. F. R.** de toate categoriile au fost prelungite până la 10 Februarie.

— **Achitarea abonamentului.** *Rugăm cu insistență pe toți aceia cari sunt în restanță cu abonamentul la revistă.* — **Comitetele școlare,** — *să-l achite de urgență, ca să putem face și noi față cheltuelilor cu tipărirea ei.* Pentru orientare amintim, că abonamentele neachitate se urcă la suma considerabilă de Lei 223.340, aproape în întregime la Comitetele școlare, iar datoria la tipografie face aproape L. 120.000, fără alte cheltueli de expediție etc. Deci cererea noastră este motivată și n'am dori să recurgem la alte mijloace. Până la achitarea datoriilor surtem siliți să suspendăm apariția revistei.

Asociația Inv. din jud. Sălaj.

Proces-Verbal.

II.

Ședința II.

Președinte: SIMION OROS. Secretar: DUMITRU AMUNAR.

Prezenți: ca mai sus.

8. Președintele Simion Oros deschide ședința a doua la ora 4 p. m. și propune schimbarea ordinii de zi, deoarece comisiunile nu și-au terminat încă lucrările,

După ce adunarea aprobă propunerea, președintele invită, iar dl. Ioan Cleja raportor își prezintă proiectul de modificare a unor articoli din Statutele Secției pentru ale aduce în armonie cu Statutele „Asociației Gen. a Inv. din România“.

Ad 8. Membrii discută cu mult interes și seriozitate asupra modificărilor propuse și adunarea generală în unanimitate.

H o t ă r e ș t e ;

Se modifică articoli de mai jos precum urmează :

Art. 2. Aceasta asociație face parte de drept din Asociația Regională a Învățătorilor români din Ardeal, Crișana și Maramureș, care este considerată centrala asociațiilor județene ardelene, și obligatoriu din „Asociația Generală a Inv. din România,“

Membrii asociației recunosc în total statutele Asociației regionale și generale. (Art. 6. Statutele Asoc. Reg. Art. 10 Statutele Asoc. Gen.).

Art. 3. c.) Apărarea celor năpăstuiți ori neocroțiți de cei în drept. (Art. 4 St. A. G.),

Art. 7. c.) Membrii de drept (membrii titulari ai Corp. Did. primar) ai Asociației sunt datori să plătească o taxă de înscriere de 10 lei și o cotizație generală de un % la leafa de bază plus gradatie.

Art. 7—2. Din cotizația generală anuală a membrilor revine: a., 50% Asociației, județene pentru satisfacerea scopurilor ei prevăzute în statutele de față. b.) 30% Asociației regionale a rom. din Ardeal, Crișana și Maramureș, c) 20% Asociației Gen. a Inv. din România. (Art. 17 St. A. G.).

Art. 17. Asociația se conduce de: Adunarea Generală, co.

mitetul județean, delegația permanentă și comisia cenzorilor. (Art. 9 St. A. G.).

Art. 18. Adunarea generală se compune din membrii Asociației la curent cu plata cotizației.

Adunarea generală se va ținea odată pe an, în centrele mai mari ale județului în Sâmbăta de înaintea Duminecii Tomei.

Ordinea de zi a adunării va fi adusă la cunoștința membrilor cu cel puțin o lună înaintea adunării, de către președintele Asociației, prin convocare direct către membrii și prin presă, (Art. 27 St. St. A. G.).

Art. 19. Adunarea generală are următoarele atribuțiuni: a.) Alege din sânul său pe lângă votare secretă cu buletin pe durată de trei (3) și un (1) an:

1. Comitetul județean.

2. Comisia cenzorilor.

8. Jurisconzultul Asociației, care se alege prin aclamațiune cu unanimitate.

Art. 19—0. Adunarea gen. ordinară sau extraordinară convocată în acest scop de către cenzori sau 50 membrii ai adunării generale poate admite pe conducătorii Asociației dacă nu satisfac obligațiilor din prezentele statute (Art. 33 St. A. G.).

Art. 19—p. Nu pot lua parte la adunărilor generale ordinare sau extraordinare ale Asociației decât membrii în curent cu plățile obligatorii către Asociația județeană (Art. 32 St. A. G.).

B. Comitetul județean.

Art 20. Comitetul județean se compune din 7 sau 9 membrii aleși pe trei ani, de către adunarea generală, care îndată după alegere se constituie alegându-se prin votare secretă din sinul său un președinte, un vicepreședinte, un casier, un secretar și desemnează pe delegații județului în conziliul Asociației regionale în proporția de un (1) % sau fracții trecând de 50 din numărul membrilor acestora și pe delegații în conziliul Asociației Generale de proporția de un (1) delegat până la 200 (două sute) membrii și încă un delegat pentru fiecare alții 200 membrii sau fracțiune trecând de 100 membrii. (Art. 9, 14, 16. St. A. G.).

Art. 22. Președintele Asociației face parte din oficiu în conziliul general al Asoc. regionale și Generale.

Art. 37. Cade afară.

Art. 29. Vechiu cade afară.

Art. 28. (Nou) Membrii din comitetul județean, cari lipsesc

nemotivat dela trei ședințe consecutive ale comitetului se consideră dimisionați. Ședințele Com. județean se țin cu majoritatea celor prezenți decidând votul președintelui în caz de paritate Art. 38 St. A. G).

Art. 31. (f.) Intreține o strânsă legătură cu comitetul regional și cel general, informându-le regulat de mersul Asociației județene, trimițând dări de seamă, copii de procesele verbale, de bilanț etc.

C. Delegația permanentă.

Art. 32. (Nou). Delegația permanentă ce compune din președintele Com. jud. și doi membrii aleși din sânul Comitetului județean. Ea se alege odată cu constituirea Com. jud. pe trei ani. Delegația permanentă lucrează în numele comitetului jud. sub rezerva ratificării acestuia. Ea ține Ședințe odată pe lună. (Art. 39. St. A. G).

D. Comisia cenzorilor.

Art. 36 (nou). Comisiunea cenzorilor se compune din trei cenzori titulari și trei suplenți, aleși în fiecare an de adunarea generală.

E. Bilanțul, bugetul.

Art. 37. Bilanțul și bugetul întocmit de casierul general și Com. jud. se va da publicității cu o lună înainte de adunarea generală odată cu convocarea acestora. Bugetul și bilanțul întocmit se supun aprobării adunării generale. Anul social se încheie la 31 Decembrie, iar până la votarea noului buget se aplică bugetul anului din urmă. (Art. 41 St. A. G.)

Art. 40. Pentru desbaterea agendelor lor districtuale subsecțiile vor ține în sediul plasei în fiecare an o adunare ordinară, totdeauna înainte de adunarea generală anuală a Asociației județene.

Art. 41 Funcționarii subsecțiilor sunt: Președintele, secretarul, casierul, doi cenzori titulari și doi suplenți, care se aleg prin votare secretă, iar cenzorii în fiecare an:

Art. 42. v. cade afară.

Art. 44 (vechiu al. Min). Achitarea taxelor se va face în adunarea subsecției.

Art. 45. Vechiu, cade afară.

Art. 45. (nou) Subsecțiile vor face după adunarea ordinară un raport amănunțit despre activitatea lor anuală Asoc. județene

Art. 50. vechiu 49, 51-53. Art. 52 v. cade afară. 53-51, 54 52, 55-53, 56-54, 57 vechiu. cade afară.

Art. 55 (nou). Orice contestație se poate face de orice număr de membrii prezenți la adunare și se judecă de comitetul

Asociației regionale în termenul prevăzut de statutele Asoc. Gen. (Art. 54. St. A. G.)

Artf 56. Asociația județeană nu se poate dizolva dacă sunt măcar 25 membrii, cari vor s'o continue. Ceilalți se pot retrage fără nici un drept asupra fondurilor Asociației. La caz că, nu se găsesc nici 25 membrii, cari să continue Asociația județeană întreaga avere a Asociației județene trece în păstrarea Asociației regionale până la noua constituire. (Art. 45, St. A. G.)

Art. 57. Fiecare membru odată cu înscrierea sa în Asociația județeană se consideră abonată de drept la revista profesională a „Asociației Gen. a Inv. din România” care în prezent este „Școala și Viața”. Abonamentul la revistă se va încasa dela fiecare membru odată cu cotizația de membru în adunările sub secțiilor.

Statutele de față s'au citit, primit și aprobat de adunarea generală a învățătorilor români de stat din jud. Sălaj, în ședința ținută în Zălau, în ziua de 20 Iulie 1929; s'au modificat și completat, în conformitate cu statutele „Asoc. Gen. a Inv. din România” de către adunarea generală ordinară a Asociației județene ținută în Zălau, în ziua de 15 Noembrie 1930.

9. Președintele invită pe raportorii comisiunilor exmise pentru verificarea a.) a raportului gen. al comitetului și b.) al casei ca să-și facă darea de seamă asupra celor constatate.

a.) Dl. Vasile Iluțiu raportorul comisiunii pentru raportul general asupra activității Secției prin o scurtă dare de seamă face cunoscut că Comitetul și biroul central au lucrat în tot timpul cu cea mai perfectă seriozitate și conștientizitate și sunt vrednici de lauda și recunoștința adunării generale. În consecință propune ca adunarea generală.

1. Să ia act cu aprobare de întreg cuprinsul raportului general al com. central, ratificând toate hotărârile consemnate în procesele verbale ale acestuia începând dela ultima ad. gen. ordinară. (20 Iulie 1929).

2. Să deie expresie, prin ridicare, durerii sale pentru pierderea membrilor decedați.

b.) Dl. Rusu Grigorie (Cig) referentul comisiunii pentru verificarea raportului asupra casei își face observarea ca, în viitor cheltuelile de deplasare se fie mai reduse. Confrontându-se însă registrele cu actele justificative s'au aflat în regulă și exacte și deci nu se obiecționează. În consecință comisiunea propune.

1. Să ia la cunoștință adunarea generală raportul casierului.

2. Să aproabe gestiunea pe timpul dela 1 Sept. 1927 până la 31 Dec. 1929. și să deie comitetului și casierului descărcarea obicinută.

3. Să aproabe proiectul de buget pe anul 1930 și 1931.

Ad. 9 a.) Adunarea generală aproabă propunerile comisiunii și pentru pierderea membrilor decedați își exprimă durerea prin ridicare.

b). Aproabă contul de gestiune la		
Venituri cu	lei	53.201,75
Cheltueli cu	„	44.211,—
		<hr/>
	Excedent lei	8.990,75

Privitor la gestiunea subsecțiilor, prezidiul este îndrumat ca fiecare subsecție care nu s'a conformat Art. 15 e.) din Statute să fie invitată ca plusul ce trece peste 20% a încasărilor și cheltuite să-l verse fără întârziere casieriei generale,

Aproabă proiectul de buget pe anul 1930 la:

Venituri cu	lei	82.490,75
Cheltueli cu	„	39.500,—
		<hr/>
		42.990,75

iar pe anul 1931 la:

Venituri cu	lei	96.090,75
Cheltueli cu	lei	39.000,—
		<hr/>
	Excedent lei	57.090,75

10. Diverse.

a). Având în vedere că în ziua de azi numai banul e capacitate și înțelepciune, iar savantul sărac e privit de prostul care înghite cu mâhnire apucăturile oamenilor dispunători de bani, se simte nevoia de a cumula bani prin cari să avem și noi cuvânt. Pentru aceste motive, Andrei Sabou Acăș propune a se lua măsuri pentru înființarea unei bănci a învățătorilor din acest județ.

Ad. 10. a) Adunarea generală este de acord cu propunătorul privitor la înființarea unei bănci a învățătorilor în județ și însușindu-și aceasta propunere esmite o comisie cu însărcinarea ca, problema menționată să o studieze temeinic și la viitoarea adunare generală să vină cu un raport detaliat, dând toate indicațiile pentru a putea trece la realizarea acestei probleme primărdiale.

În comisie se aleg dnii: Vereș Gheorghe Vezendiu, Chirvai Nicolae Pișcolt, Augustin Maxim. Tihău, Popescu Petre Camăr, Ioan Dragoș Cățalușu, Dumitru Gozar Coșei și Paul Micle Cehul Silvaniei.

b). Subsecția Crasna, prin hotărîrea din procesul verbal luat în ad. de toamnă în 28 Octomvrie 1930, cere a se interveni de către prezidiu forului în drept ca, examenele de definitivat din sesiunea Mart e 1931, să se țină în fiecare județ pe lângă școala normală, scutind în felul acesta pe tinerii învățători cu un salariu mic de cheltueli de peste 4-5000 lei.

Ad. 10. b). Să ia act cu însărcinarea prezidiului pentru a lua măsuri.

c). Subsecția Carăi, prin raportorul său, propune adunării generale sistarea din forma ei actuală a revistei „Școala Noastră” cu data de 31 Dec. 1931-

Propunerea aceasta provoacă o discuție vehementă luând cuvânt Luiza Grama Cărai, Gheorghe Onac Siciu, Ioan Codreanu Zălau, Leontin Ghergariu Zălau, Ioan Cleja Cărai și a. unii pentru sistare; cei mai mulți pentru menținerea revistei.

Ad. 10. c). După terminarea discuțiilor președintele pune la vot chestiunea. Cum însă membrii s'au abținut de a-și da votul pentru menținerea cât și pentru sistarea revistei Școala Noastră chestiunea se ia dela ordinea zilei

11. Președintele, după ce face cunoscut că, perioada pentru care a fost ales biroul și comitetul central cu ziua de azi a expirat, mulțumește adunării generale pentru încrederea ce le-a dat când au fost însărcinați cu conducerea Secției și depune mandatul adunării generale pentru a dispune.

Pentru conducerea alegerii propune de președinte de vârstă pe dl. Nicolae Chirvai, și suspendă ședința pe timpul alegerii.

Președintele de vârstă ocupă locul prezidial și propune o comisiune de candidare, în care iau parte din fiecare subsecție câte un membru delegat.

Comisia de candidare se retrage pentru a se consulta asupra membrilor ce vor să fie aleși în comitet.

Președintele comunică adunării lista membrilor propuși pentru a fi aleși în comitet, iar adunarea generală în unanimitate îi confirmă de aleși anume pe dnii: Micle Paul Cehul Silvaniei, Ilea Dumitru Jibou, Ioan Gozman Zălau, Oros Simion Șimleu, Căprar Nicolae Horoat-Petenia, Ioan Cleja Cărai, Chirvai Nicolae Pișcolt Filip Ioan Tășnad, Patriciu Pop Supurul de jos ca membrii în comitetul central. Apoi Grigorie Rusu (Cig) Dragoș Ioan Cătălușu, Traian Vitez Zălau ca cenzori, iar ca cassier Aug. Maxim Tihău, pe un nou period de trei ani.

Noul comitet ales se intrunește imediat sub prezența dlui Nicolae Chirvai și se constituie pentru alegerea președintelui Secției. Alegerea se face prin vot secret prin ședule

Rezultatul alegerii președintelui este: S'au dat 12 voturi: 6 pentru Simion Oros, 3 pentru Dumitru Ilea, 1 pentru Ioan Gozman, 1 pentru Ioan Ceeja, 1 vot a fost dat în alb, care este anulat.

Președintele ad hoc declară de ales ca președinte al Secției pe dl Simion Oros care a intrunit majoritatea voturilor.

12. Președintele Simion Oros ocupând locul prezidial mulțumește membrilor pentru simpatia manifestată față de persoana sa. Apoi mulțumește tuturor, cari prin prezența lor au contribuit și au ridicat fastul ședințelor și la ora 7 seara închide adunarea generală, anunțând ședința festivă pentru ora 9 seara în cadrele căreia va fi decorat cu medalia de recunoștință a învățătorimei Sălăjene dl. Emil Pocola.

Sedința III. festivă.

La ora 10 seara.

Iau parte peste 200 învățători și un număr impunător și select de intelectuali. Sala teatrului arhiplină.

Programul festivalului precum urmează :

1. Marș, Orchestra Bat- 7 V M.
2. Imnul Național. Orchestra.
3. Discurs festiv rostit de dl. Simion Oros președintele Secției și decorarea dlui Emil Pocola.
4. Mulți ani trăiască. Orchestra.
5. Omagii învățătorilor penzionari, Cuvânt rostit de dl. Ilea Dumitru, v. preș. Secției.
6. Mulți ani trăiască. Orchestra.
7. Felicitări din partea autorităților :
  - a). Dl. Andrei Pora v. preș. „Asoc. Inv. Transilvăneni“, in numele acestei asociații.
  - b). Dl. D. V. Ţoni președinte, in numele „Asoc. Gen a Inv. din România.“
  - c). Dl. Dumitru Mărgineanu revizor școlar, in numele acestui revizorat.
8. Răspunsul dlui Emil Pocola, preș. de onoare a Secției.
9. Dascălul, poezie de Octavian Goga, decl. de Teodor Crețu Hereclean.
10. Solo „Nela fatal di Ri Miri“ di G. Donizzetti, și Doine cântate de dș. Maria Barboloviciu Zălau, acomp la pian de dș Eugenia Barboloviciu, Bocșița Română.
11. Învățătoarea, poezie de Gheorghe Bota, decl. de dș. Adela Gozman, Jibou.
12. Solo, bariton : Schumann : Lied — Cei doi grenadiri de Filaret Barbu și Doine, cântate de dl N. Curea profesor, acomp. la pian de dș. V. Codreanu, Zălau.
13. Autorul, monolog de R. D. Roseti, predat de dl. Teodor Crețu, Hereclean.
14. Orchestra.
15. Dans.

Secretar :

(ss) *D. Alunar*

Președinte :

(ss) *Simion Oros.*

Cetit și verificat de noi.

(ss) *Nichita Cîrșin.*

(ss) *Ioan Gozman.*

(ss) *Dumitru Ilea.*

COMITETUL DE REDACȚIE:

DIRECTOR
IOAN MANGO

REDACTOR
L. GHERGARIU

Administrator: Ioan Codreanu.

MEMBRI:

Grațian Capătă
Augustin Creșpai,
Dionisiu Maior,

Dumitru Mărgineanu,
Simion Oros,
Ioan Rațiu,

Gheorghe Șimon.

COLABORATORI:

Victor Boțan, Gheorghe B. Bălaj, Traian Cionfi
Nicolae Corăciu, [Nicolae Chirvai, Ioan Gozman,
Gavril Hoblea, Aurel Iepurean, Dumitru Ilea, Vas
Iluțiu, Gheorghe Matieșan, Paul Miclea, Gheorghe
Nichita, Nicolae Nistor, Gheorghe Popoviciu, Ștefan
Pop, Mihai Robu, Ioan Știrbu și Gheorghe Vereș.

Revista apare în 1-a și 15-a fiecărei luni cu excepția lunilor Iulie și August, pe 24—32 pagini.

Abonamentul pe un an pentru învățători 250 Lei, iar pentru Comitetele școlare și particulari 400 L.

Manuscrisele destinate pentru revistă se vor scrie ceteț și numai pe o față a hârtiei. Manuscrisele nu se înapoiază. Scrisori neplătite nu se primesc.

Publicăm anunțuri, reclame etc. în corpul revistei ori pe copertă cu următoarele taxe: — 1. Șirul cicero **15 Lei**. — 2. Șirul garmond **12 Lei**. — După 2 publicări se acordă o reducere de 10%, după 4 publicări 15% și după 6 publicări 20%. — Șirul început se socotește ca întreg. —

Redacția și Administrația:

Zălau, Biroul Revizoratului Școlar.